

Illyés Gyula és a hatalom

Falusi Márton

Az Illyés Gyulának a kulturális emlékezetben elfoglalt helyéről szóló vitákat olykor szélsőséges vélemények alakítják. Írói, költői életművének esztétikai megítélését is – gyakran reflektálatlanul – befolyásolja, hogy az értelmező miként vélekedik a szerző szerepéről a kádári–aczéli kultúrpolitikában: az életrajzi én morális elmarasztalása ekként összekapcsolódik a lírai én szemléletmódjának alulértékelésével, a költői világkép korszerűtlenné nyilvánításával. Előadásom ezeket a balítéleteket, tévhiteket igyekszik korrigálni, illetve eloszlatni, és egy olyan – a 20. századi magyar eszmetörténet bonyolult kontextusába állítandó – Illyés-portré fő vonásait rajzolja meg, amely nem tünteti fel hamis színben az alkotót és a politikai színtér szereplőjét, mentes a félremagyarázásoktól, méltányos képet ad.